

Det kongelige Olje- og Energidepartement

Postboks 8148 Dep.

0033 Oslo

Deres ref
10/00273-2

Vår ref
10-00108 TN401

Dato
18.11.2010

Høringsvar - Økt utvinning på norsk sokkel

Sammenslutningen av Fagorganiserte i Energisektoren, SAFE, takker for å kunne komme med et høringsvar vedrørende et meget viktig tema.

SAFE har tidligere påpekt nettopp viktigheten av at økt utvinning må være den største utfordringen på norsk sokkel. Derfor må både myndigheter og næring ha et hovedfokus på nettopp det. Vi vet også at mye er gjort og forsøkt, men dette arbeidet må intensiveres, samordnes og få en avgjørende betydning for en videre utvikling av norsk sokkel. Forskning må her være et stikkord. SAFE mener derfor det er viktig å se på eierstrukturen i lisensene. Hvor mange eiere skal det kunne være i en lisens, hvilke økonomiske muskler skal en lisenseier måtte ha, hvilke forskning og teknologisk utvikling kan selskapene vise til, er det en helhetlig HMS-filosofi og forståelse og evne til eventuelt å ivareta en større ulykke, hvilke erfaringsmessige og fremtidsrettede visjoner har de enkelte selskap for å kunne aktivt delta i en videreutvikling av norsk sokkel?

Det kan ikke være slik at mindre aktører får eierandeler uten å kunne bidra til aktivitet og utvikling. Hver lisenseier bør pålegges å avsette en prosentandel av avkastningen til forskning for økt utvinning. Staten må ta et overordnet ansvar og være en hovedbidragsyter. Staten har som hovedfokus å investere avkastningen fra norsk sokkel i statens pensjonsfond, utland. Staten må i langt større grad også vise

Et rettferdig arbeidsliv

SAFE - Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren
Besøksadresse Niels Juels gate 20, 4008 Stavanger
Postadresse Postboks 145, 4001 Stavanger
Telefon 51 84 39 00 Telefaks 51 84 39 40
Bankgiro 3201 05 17884 Org. nr. 964 812 578
safe@safe.no www.safe.no

viktigheten og djervheten i å investere langt mer i fremtidsrettet forskning for å øke utvinningsgraden.

Det må også utarbeides et skatte- og avgiftssystem som gir incitament på lang sikt for å stimulere til slik forskning. Med forskningsmessige kvantesprang vil dette kunne medføre til store ringvirkninger og bli en lukrativ investering for også å utvikle nye og andre næringsområder i Norge.

SAFE stiller også kritiske spørsmål vedrørende salg av lisensandeler. Det selskapet som blir tildelt operatøransvaret må få et hovedansvar for lisensen i hele feltets levetid. De må derfor måtte ha et overordnet HMS-ansvar og sikre at et så lavt risikonivå som mulig blir ivaretatt i alle driftsfaser. Operatørselskapet bør derfor kunne få en fast ekstra prosentandel, en såkalt "Hovedeierandel", som ikke kan selges eller overdras. Dette for å sikre at de selskap som blir lisenseiere skal ha en egeninteresse i langsiktige drifts- og vedlikeholdsstrategier med gjennomgående høy kvalitet som også gjør de i stand til å kunne ivareta en eventuell større hendelse.

Petoro må i denne sammenheng videreutvikles fra å være en "aksjonæroppasser" til en mer oljepolitisk samfunnsaktør. De må være en pådriver for at samtlige tildelte lisenser skaper aktivitet innen rimelig tid og settes inn i en større sammenheng. En annen ide kan være å la de få et overordnet ansvar for all haleproduksjon. Det betyr nødvendigvis ikke at de må ha et operatøransvar, men at de ivaretar de samfunnsmessige interessene slik at ressursene i størst mulig grad blir utvunnet. Det igjen for at allerede etablert infrastruktur skal kunne benyttes lengst mulig. I en slik sammenheng må en også se på de såkalte "overheads-kostnader" som blir påført feltene av operatøren og som kan bidra til raskere nedstegning enn nødvendig. Selskapenes avkastningskrav "må ikke ene og alene bestemme om et felt skal stenges ned eller ikke.

SAFE tar imidlertid sterk avstand fra rapporten sine forslag om å åpne opp for en svekkelse av HMS-standarden på norsk sokkel og innføre internasjonale standarder. Det er ingen hinder for fri fly av rigger mellom sektorgrensene, så lenge disse tilfredsstillende enkelte sektors myndighetskrav. Hvis den frie flyten skal baseres på minimumsregler kan denne næringen lett utvikles til å bli useriøs. Det er å gå baklengs inn i fremtiden. Vi må ikke glemme at dette uansett er en høyrisikonæring i alle driftsfaser. SAFE vil hevde at takket være våre særnorske krav har vi utviklet en næring med få dødsfall og hendelser med alvorlige personskader. Høy HMS-standard gir god avkastning både for menneskene som arbeider med i næringen, bedrift og samfunn. Allikevel blir vi stadig varslet om alvorlige hendelser med store farepotensialer. HMS-bevisstheten må ligge som et fundament for all aktivitet

Det er også i denne sammenheng svært viktig at vi får til en bærekraftig utvikling der hensynet til det ytre miljø og andre næringsinteresser blir ivaretatt. Næringen har et omdømmeproblem, og en fremtidsrettet næring må sørge for å eliminere de utslipp

som er teknologisk mulig. Det kan gjøres i lukkede systemer eller lagres i sikre formasjoner. Derfor er det også viktig at kompetansen til arbeidstakerne i alle ledd til en hver tid er best mulig. SAFE registrerer at den frie flyten innen EØS nå er i ferd med å undergrave våre egne krav til utdanning og kompetanse. Med dette følger også et språkproblem som bidrar til å heve risikonivået.

Rapporten setter også søkelyset på høye riggekostnader. Det er imidlertid næringen selv som har bidratt til dette, med svært ustabile aktivitetsnivåer, korte kontraktsforhold og ditto rammevilkår. Det har ført til en negativ utvikling med en gammel riggflåte. Det er vel 8 år siden vi hadde nedbemanninger av flere tusen personer. SAFE mente den gang at næringen var mer tjent med et større forutsigbart aktivitetsnivå, mer langsiktige kontrakter med akseptable rammevilkår også for entreprenørene. Riggselskapenes rigger kunne så inngå i en riggpool for hele norsk sokkel og dekke det stabile behovet. Da vil en kunne tenke langsiktig, være kostnadsbesparende, stabilisere aktivitetsnivå og gi akseptable rammevilkår. Det vil igjen gjøre at vi ville få en moderne riggflåte med en høy teknologisk standard. Dette vil selvsagt kreve en større planlegging og samhandling mellom aktørene, men noen har vist at det går an.

Rapporten fokuserer på personellkostnader og våre lønns- og arbeidsvilkår, noe som undergraver rapportens egentlige mandat. SAFE vil påpeke det faktum at våre medlemmer på norsk sokkel har hatt en lønnsutvikling i henhold til industrien for øvrig og i samarbeid mellom partene. Vi registrerer at noen forsøker å misbruke tall gjennom statistikker, og vise til høye lønninger på nærmere en million i årslønn innenfor visse yrkesgrupper. Det er lett å se seg blind på slike tall og glemme de bakenforliggende årsaker. Operatørselskapene har gjennom mange år drevet effektiviseringsprosesser, slik at en sitter igjen med en organisasjon uten fleksibilitet. Mange evner ikke engang å oppfylle lovens krav om å ha en bemanning som kan ivareta et normalt fravær. Det arbeides i lengre perioder 2-3 og ikke 2-4 av mange. Med en slik utstrakt overtidsbruk, vil det fort bidra til å blåse opp lønnskostnadene.

SAFE vil til slutt påpeke det faktum at sykefraværet er flere ganger så lavt blant forpleiningspersonell som er fast ansatt på riggene til oppdragsgiverne. Dette er tjenester en hver rigg er avhengig av i hele dens levetid. Når dette settes ut ødelegges arbeidsmiljøet og sykefraværet går til himmels. I perioder helt opp til 20 % eller mer. Når heller ikke IA-avtale eller regelverk er tilpasset landets viktigste næring, er det ikke rart det ikke er mange som kan oppnå pensjonsalder på en akseptabel måte.

SAFE håper departementet vil nyttiggjøre seg våre innspill.

Med vennlig hilsen SAFE

Terje Nustad
leder